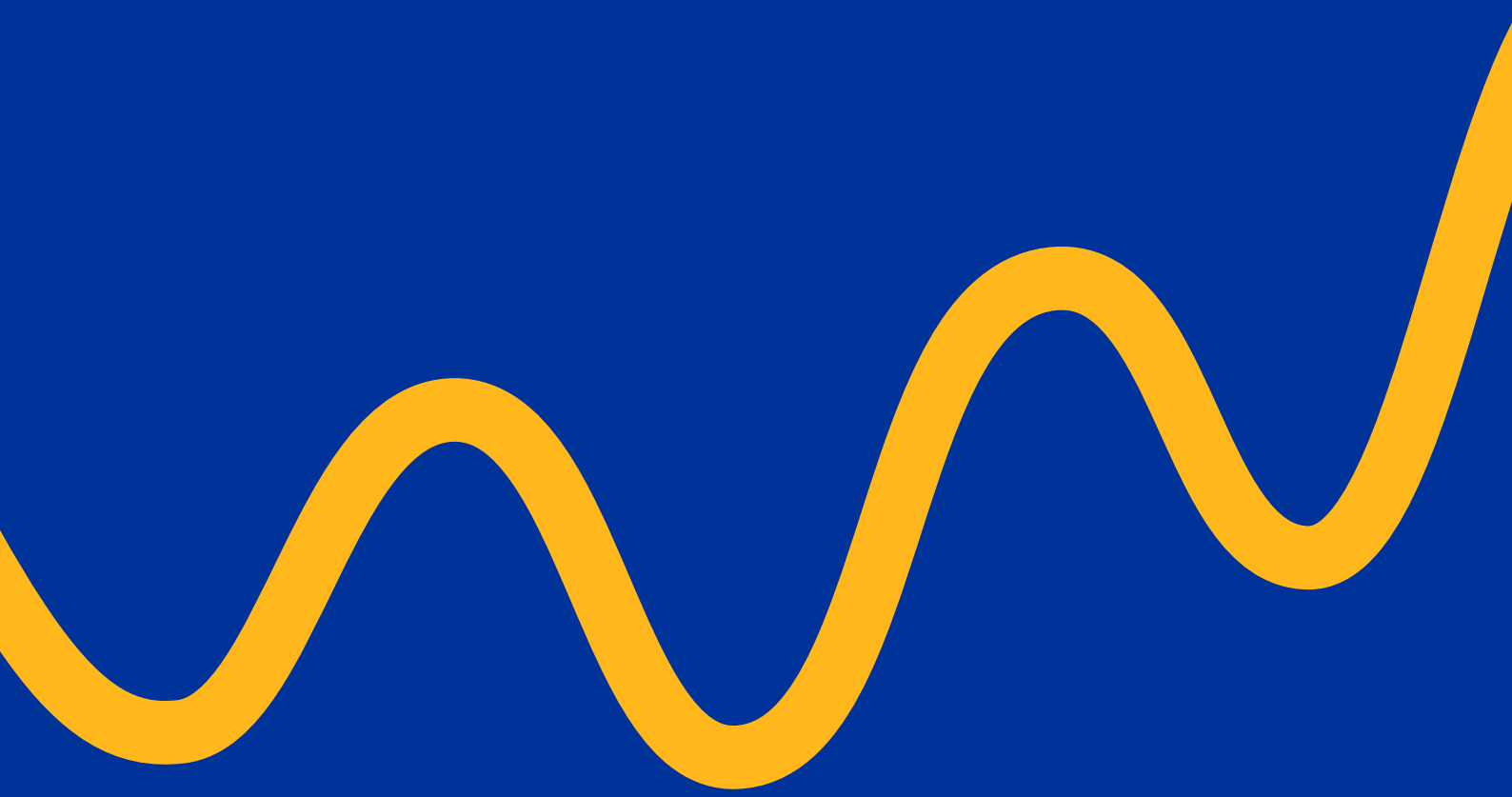
ОБЩ ПРЕГЛЕД НА СТАНОВИЩАТА НА ЕИСК ОТНОСНО МНОГОГОДИШНАТА ФИНАНСОВА РАМКА

Стратегическа визия за бъдещето на Европа

Европейски икономически
и социален комитет

Няколко думи от Елена Калистру, председател на секция „Икономически и паричен съюз, икономическо и социално сближаване“, ЕИСК

За многогодишната финансова рамка за периода 2028—2034 г. Комисията предложи да се отпуснат близо 2 трилиона евро, както и преработена бюджетна структура и преразгледани договорености за вземане на решение как да се разпредели голям дял от това финансиране. В настоящата публикация са представени заедно становищата на ЕИСК, в които се прави тълкуване от страна на организираното гражданско общество както на финансирането, така и на рамката, като Комитетът ги счита за еднакво важни.

Предложението на Комисията се основава на два принципа: **гъвкавост и опростяване**. Лесно е да се приемат тези принципи, трудно е да им се опонира, което прави проконтролирането им отблизо още по-важно. Гъвкавостта е истинско предимство, когато бюджетът е изправен пред непредвидена криза; тя обаче става проблематична, когато в преценката как действително се използват средствата не се включват тези, които са в най-добра позиция да я направят. Съществува опасност чрез опростяването, което тихо премахва партньорите, проверките и регионалните подробности, да се създаде бюджет, с който е по-лесно да се злоупотребява безконтролно.

По отношение на **обема** Комитетът изразява недвусмислено мнение. При номиналното увеличение, с което едвам се настига инфлацията, ефективно се очаква Съюзът да постига повече резултати с по-малко средства, като това се нарича проявяване на амбиция. За да бъде бюджетът на ЕС устойчиво ориентиран към бъдещето, трябва да се проведе сериозен разговор относно собствените ресурси, тъй като приходната част на бюджета вече не може да остане второстепенна спрямо разходите.

Именно **структурата** на следващия многогодишен бюджет обаче поражда най-сериозни опасения. Съществува опасност чрез съчетаването на сближаването, селското стопанство, рибарството, миграцията и сигурността в една рамка отделни области на политиката да бъдат принудени да се конкурират за един и същ финансов пакет. Такова съчетаване измества решенията от регионалното равнище, където се виждат реалностите на обезлюдяващия се граничен район или отдалечен остров, към националното равнище, където характеристиките на тези места се обезличават по-лесно. При бюджет, разработен предимно от гледна точка на националните столици, трудно може да се отчетат нуждите на периферията, а именно в периферните области финансирането от ЕС показва своята ефективност.

Поради това значението на **партньорството** е подчертано в почти всички становища на ЕИСК, включени тук, и не следва да се разглежда като форма на учтивост. Участието на социалните партньори и организациите на гражданското общество в комитетите за мониторинг дава възможност на Съюза да определи на ранен етап дали дадена програма постига резултати — много преди това да стане чрез окончателната оценка, която е твърде скъпа и се прави твърде късно. Комитетът призовава тази роля да бъде засилена: пълноценно участие в програмирането и мониторинга, гаранции, когато националните правителства отказват да се ангажират, и самостоятелни инструменти — Европейският социален фонд плюс (ЕСФ+), Фондът за справедлив преход — които са достатъчно предвидими, за да позволят на партньорите да планират. „АгораЕС“ е особено ясен пример: тя подкрепя организациите на гражданското общество и гражданското и медийното пространство, в което те работят, като гарантира, че те продължават да разполагат с достатъчно ресурси и независимост, за да функционират. Финансирането за нея следва да се запази: без него бюджетът рискува да загуби хората, които запазват прозрачността на неговото изпълнение.

Няколко думи за самия Европейски икономически и социален комитет. От основно значение за неговата роля е, че обединява в обща позиция мненията на работодатели, профсъюзи и гражданското общество. Стойността на списъка с предложения за политики, представени по-долу, се състои в това да се предложи на преговарящите **съгласувана гледна точка от онези, които ще бъдат пряко засегнати** от рамката, както и да бъде договорена, много след приключването на тристранните срещи.

Преговорите по досието продължават между Съвета и Парламента, като не остава много време. Също така обаче продължава напрежението между т.нар. „икономични“ държави членки и „приятелите на сближаването“, което допълнително усложнява обсъжданията. Най-лесният за договаряне бюджет е често този, който остава непрозрачен за хората, които са извън залата, в която се договаря; събраните тук мнения обаче се застъпват за по-амбициозен и прозрачен подход — подход, при който процесът остава открит. В този контекст ЕИСК активно се опитва да допринесе за резултат, който да е в услуга на интересите на европейските граждани.

Списък от становища на ЕИСК относно предложенията на Европейската комисия за МФР

Връзки в заглавията

Многогодишна финансова рамка за периода 2028—2034 г.

Собствени ресурси — предложение от 2025 г.

„Глобална Европа“ (предложение във връзка с многогодишната финансова рамка)

Фонд на ЕС за сближаване, селско стопанство и селски райони, рибарство и морско дело, просперитет и сигурност

Създаване на Европейския фонд за регионално развитие, включително за европейско териториално сътрудничество (Interreg) и Кохезионния фонд

Програми „АгораЕС“ и „Правосъдие“

Предложение за регламент относно „Еразъм+“

Създаване на Европейски социален фонд като част от Плана за национално и регионално партньорство

Подкрепа от Съюза по отношение на убежището, миграцията и интеграцията, вътрешната сигурност и интегрираното управление на границите и общата визова политика

Обща селскостопанска политика (ОСП) след 2027 г.

Преразглеждане на Механизма за гражданска защита на Съюза

Преразглеждане на Регламента за общата организация на пазарите

Преразглеждане на общата политика в областта на рибарство

Фонд за конкурентоспособност

„Хоризонт Европа“

Програма „Единен пазар и митници“ за периода 2028—2034 г.

Механизмът за свързване на Европа в периода 2028 – 2034 г.

Рамка на ЕС за проследяване на бюджетните разходи и за изпълнението

МНОГОГОДИШНА ФИНАНСОВА РАМКА ЗА ПЕРИОДА 2028—2034 Г.

COM(2025) 570 final

ECO/682

ЕИСК Докладчици: Dominika BIEGON, Konstantinos DIAMANTOUROS, Luca JAHIER

22/01/2026

ЕИСК:

- предупреждава, че предложеното от Комисията незначително увеличаване на средствата по линия на многогодишната финансова рамка (МФР) е недостатъчно, и подчертава необходимостта от значително увеличаване на реалните ресурси;
- приветства предложението на Комисията за нови собствени ресурси на ЕС, но призовава за по-голяма амбиция, за да се гарантира по-ефективен бюджет, и подчертава, че приходите следва да бъдат свързани с политиките на ЕС;
- категорично се противопоставя на предложеното намаляване на финансирането за политиката на сближаване и за общата селскостопанска политика (ОСП) в следващата МФР;
- се противопоставя и на плана за обединяване в един фонд на ресурсите за политиката на сближаване, ЕСФ+, ОСП, рибарството, миграцията и сигурността;
- подчертава, че всички заинтересовани страни трябва да участват ефективно на всички равнища от процеса на вземане на решения относно разпределянето на ресурси, стратегическите приоритети, програмите, показателите и оценката. В случаите, когато правителствата не ангажират ефективно заинтересованите страни, трябва да се прилагат подходящи гаранции и условия за подобряване на участието;
- се противопоставя на всяка форма на обвързаност с макроикономически условия в плановете за национално и регионално партньорство (ПНРП). Изплащането на средства от ЕС не трябва да бъде свързано с нямащи отношение към него предложения за структурни реформи;
- подчертава, че Европейският социален фонд плюс (ЕСФ+) и Фондът за справедлив преход следва да останат самостоятелни инструменти в следващата МФР и да получат по-голямо финансиране;
- подчертава, че подходящото финансиране за програмите на гражданското общество и медиите („АгораЕС“, „Граждани, равенство, права и ценности“) е основна демократична инфраструктура, а не незадължителен разход;
- приветства силното измерение на конкурентоспособността в следващата МФР и подчертава централната роля на научните изследвания и иновациите за устойчивия вътрешен растеж, стратегическата автономност, устойчивост на водните ресурси и екологичния и цифровия преход, и поради това подкрепя създаването на Европейски фонд за конкурентоспособност (ЕФК) и укрепването на „Хоризонт Европа“ с повече средства;
- призовава за обвързване на финансирането от ЕС в рамките на „Регламента относно финансирането от няколко фонда“ със социални критерии, които да бъдат разработени съвместно с националните социални партньори. Що се отнася до ЕФК, ЕИСК предлага допълнителни стимули за дружествата, така че те да инвестират в квалификация и обучение на своята работна сила или в региони с висока безработица или в промишлен преход;
- приветства увеличения бюджет за „Глобална Европа“ като ключов елемент за укрепването на огромния потенциал на външната дейност на ЕС.

СОБСТВЕНИ РЕСУРСИ — ПРЕДЛОЖЕНИЕ ОТ 2025 Г.

COM(2025) 574 final 2025/0574 CNS

ECO/684

ЕИСК Докладчици: Katrīna ZARIŅA, Petru Sorin DANDEA

22/01/2026

ЕИСК:

- underlines that the debate on new own подчертава, че дебатът относно новите собствени ресурси следва да не се ограничава до технически корекции и да се превърне в стратегически размисъл относно начините за укрепване на финансовата автономност, сближаването и конкурентоспособността на ЕС;
- насърчава Европейската комисия да доусъвършенства цялостната структура на предложения пакет за собствените ресурси, за да го направи амбициозен, балансиран и ориентиран към бъдещето. Комисията следва:
- а) да очертае ясна пътна карта за постепенно намаляване на зависимостта от вноските на база БНД;
- б) да разработи мерки и да насърчи сближаването и справедливостта, като гарантира, че всички държави членки допринасят пропорционално на своята икономическа мощ;
- в) да разгледа всички предложения за нови собствени ресурси през призмата на конкурентоспособността и въздействието върху МСП;
- г) да запази известна степен на гъвкавост в механизмите за реакция при кризи;
- приканва Съвета и Европейския парламент да изградят широк и траен консенсус чрез прагматичен, поетапен и основан на данни подход. Институциите следва: а) да придвижат най-напред предложенията, които са готови за привеждане в изпълнение, например ресурса на база МКВЕГ, актуализирания ресурс на база нерециклираните отпадъци от опаковки от пластмаса и реформата на дела на задържаните мита, като оставят повече време за дискусия и анализ на комплексни инструменти; б) да постигнат споразумение относно съвместна междуинституционална клауза за преразглеждане, така че всички нови собствени ресурси да бъдат оценявани в рамките на две години след влизането им в сила; в) да гарантират, че в окончателния пакет са включени механизми за предотвратяване на регресивността и за компенсиране на държавите членки, разположени по външните граници на ЕС;
- счита, че в предложението за корпоративен ресурс за Европа (CORE) липсва яснота относно практическото му функциониране, и изразява известни резерви по отношение на предложението за CORE като цяло;
- приветства положителния принос по отношение на устойчивостта и кръговостта, който биха могли да дадат МКВЕГ и механизмът за ОЕЕО;
- отбелязва, че предложението за собствен ресурс от акцизите върху тютюна следва да бъде разработено внимателно, за да се избегнат отрицателните последици в граничните региони или стимулите за незаконна търговия;
- подкрепя намаляването на задържането на мита до 10 % като стъпка към по-голяма финансова съгласуваност на ЕС, при условие че бъдат създадени подходящи компенсаторни механизми;
- приветства премахването на минималния праг от 150 EUR за пратки, изпращани до ЕС от трети държави, и въвеждането на такса за обработка в рамките на електронната търговия, считано от ноември 2026 г. и превръщането на тази такса за обработка в нов собствен ресурс в бюджета на ЕС.

„ГЛОБАЛНА ЕВРОПА“
(ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪВ ВРЪЗКА С МНОГОГОДИШНАТА ФИНАНСОВА РАМКА)

COM(2025) 551 final 2025/0227 COD

REX/611

ЕИСК Докладчици: Mateusz SZYMAŃSKI, Luca JAHIER

03/12/2025

ЕИСК:

- приветства предложението на Комисията за увеличаване на разходите за външните политики на ЕС в предстоящата многогодишна финансова рамка (МФР) с помощта на инструмент „Глобална Европа“, включващ резерв за Украйна, и счита, че това увеличение е от съществено значение, за да може ЕС да утвърди ролята си на глобален фактор, да защитава своите ценности, както и да изгради стратегическа автономност;
- счита, че ЕС следва да играе водеща роля в усилията за развитие и хуманитарна помощ и за внасяне на нова динамика в системата на ООН, като Global Gateway се превърне в негов основен инструмент;
- посочва, че Консултативният съвет на организациите на гражданското общество и местните власти за Global Gateway остана откъснат от процеса на вземане на решения, което доведе до фрагментиране на диалога. ЕИСК призовава да се гарантира пълноценно участие, включително на ЕИСК и КР;
- подчертава необходимостта от изграждане на съгласуваност между външната политика, развитието, търговията и Европейския фонд за конкурентоспособност, за да се постигне устойчиво развитие и икономическа устойчивост;
- въпреки положителната оценка на предложената гъвкавост във външната дейност, очаква пълна прозрачност и отчетност при разходването на средствата;
- призовава за разширяване на маркера на Комисията за неравенството, така че да обхване и проектите по линия на Global Gateway;
- очаква съществуващите органи, като например платформите на гражданското общество, да бъдат ангажирани в по-голяма степен в поддържането на отношенията с организациите в държавите партньори;
- подкрепя всички усилия за укрепване на просперитета и сигурността в съседните ни държави, а оттам и в рамките на ЕС, и подкрепя по-нататъшното разширяване на Съюза;
- подчертава необходимостта от предвидимо и стабилно финансиране за организациите на гражданското общество, по-специално за укрепване на демокрацията, гражданското пространство и равенството между половете;
- очаква целите относно икономическото сътрудничество и предприемачеството да бъдат придружени от амбициозни гаранции в социалната сфера, по отношение на правата на човека и в областта на околната среда;
- противопоставя се на подхода за спиране на плащанията в контекста на миграционната политика, като подчертава необходимостта от положителни стимули за постигане на заявените цели.

ФОНД НА ЕС ЗА СБЛИЖАВАНЕ, СЕЛСКО СТОПАНСТВО И СЕЛСКИ РАЙОНИ, РИБАРСТВО И МОРСКО ДЕЛО, ПРОСПЕРИТЕТ И СИГУРНОСТ

COM(2025) 565 final 2025/0240 COD

ECO/683

ЕИСК Докладчици: Florian MARIN, David SVENTEK

22/01/2026

ЕИСК:

- приветства желанието на Комисията да опрости и да осигури по-голяма гъвкавост, но счита, че предвиденото опростяване изисква конкретни гаранции, за да бъде ефективно. За да се запази различната идентичност и основната мисия на ключовите политики на ЕС, тяхната идентичност, видимост, предвидимост и дългосрочни цели трябва да бъдат запазени, като се гарантира, че гъвкавостта не е за сметка на регионите, общностите, секторите и най-уязвимите групи;
- изразява загриженост, че групирането на разнообразен набор от инвестиционни нужди като селско стопанство, рибарство, сближаване и сигурност в една рамка би могло да създаде конкуренция между приоритетите и да отслаби дългосрочните гаранции; категорично се противопоставя на този подход, тъй като той рискува да размие ресурсите, като възпрепятства усилията за постигане на климатичния и цифровия преход;
- изрично предупреждава, че архитектурата, обхващаща множество фондове, може да подхранва конфликти при разпределянето. Както в началото, така и по време на бъдещия период на финансиране съществува риск от структурна конкуренция между социалното измерение, регионалното развитие и развитието на селските райони и целите на политиката в областта на сигурността и миграционната политика;
- противопоставя се на прехвърлянето на отговорността от регионалното към националното равнище, тъй като това подкопава принципа на субсидиарност, териториалността, многостепенното управление и доверието в ЕС;
- подчертава, че ефективното функциониране на плановете за национално и регионално партньорство (планове за НРП) ще изисква силно и ефективното участие на местните и регионалните партньори, социалните партньори и организациите на гражданското общество, както и на представители на секторите и промишлеността, както във фазата на програмиране, така и във връзка с изпълнението, управлението, мониторинга, оценката и контрола;
- предлага успоредно с регионалната проверка да се извършва проверка по отношение на социалните партньори и организациите на гражданското общество;
- подчертава, че партньорството трябва да бъде отразено във всяка глава на плана за НРП, и изтъква необходимостта от балансирано представителство на съответните партньори в мониторинговите комитети;
- призовава Европейската комисия незабавно да преразгледа Европейския кодекс на поведение за партньорство;
- предлага да се въведе система за санкции в случаите на липса на ефективно, съдържателно и междусекторно участие на социалните партньори и организациите на гражданското общество;
- счита, че политиката на сближаване следва да бъде допълнително консолидирана, тъй като предложението води до нейното отслабване; призовава за гаранции за защита на регионите и градовете, особено когато държавите членки могат да ги изключат;
- подчертава, че са необходими повече императивни правила, за да се гарантира участието на местните участници и градовете, и че поднационалните интереси не трябва да бъдат наказвани;

- призовава за конкретни тематични концентрации във връзка с продоволствената сигурност, неравенството, достойното остаряване и гражданската ангажираност, с подкрепа за уязвимите групи, доброволците и участниците в социалната икономика;
- предупреждава, че социалните цели трябва да бъдат ясно определени, и подчертава, че целта за социални разходи от 14 % следва да бъде насочена изключително към цели на ЕСФ като квалификация и обучение, както и към подкрепа за уязвимите групи и групите в неравностойно положение;
- остро критикува липсата на специален Фонд за справедлив преход и предупреждава срещу сливането на справедливия преход с чистия преход.

СЪЗДАВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ЗА ЕВРОПЕЙСКО ТЕРИТОРИАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО (INTERREG) И КОХЕЗИОННИЯ ФОНД

COM(2025) 552 final 2025/0238 COD

ECO/685

ЕИСК Докладчик: David SVENTEK

03/12/2025

ЕИСК:

- подчертава, че необходимостта от намаляване на регионалните и териториалните различия остава един от ключовите приоритети на интеграцията на ЕС и че използването на традиционни, доказани и ефективни инструменти на политиката на сближаване е правилният път напред за подпомагане на устойчив просперитет във всички региони на ЕС;
- препоръчва да се изясни ролята на ЕФРР и на Кохезионния фонд в рамките на Фонда за националните и регионалните партньорства (ФНРП) не само чрез общи и специфични цели, но и чрез конкретно разглеждане на този въпрос в регламента. Би приветствал по-подробно разработване и допълване на проекта на регламент, за който се отнася настоящото становище, най-малко с приложение, в което да се предлагат насоки за ефективно интегриране във ФНРП на ЕФРР и Кохезионния фонд;
- настоява новите договорености да не водят до намаляване на значението и мисията на ЕФРР и Кохезионния фонд, по-специално за подпомагане на развитието на изоставащите региони и на трансформацията на промишлените райони. Подчертава и важността на принципа на партньорство при проектирането на бъдещи програми;
- изразява съгласие със съдържанието и тематичния акцент на бъдещата програма Interreg и нейните полезни взаимодействия с програмата „Глобална Европа“ в предложените конкретни случаи;
- като цяло изразява съгласие с новаторския подход на предложението по отношение на бъдещето на създадената програма Interreg, по-специално по отношение на приемането на структурата за изпълнение на равнището на отделните глави в плана Interreg;
- обръща внимание на риска съответните участници на регионално трансгранично равнище да не са в състояние да постигнат споразумение предвид факта, че проектът на регламент не е много подробен. Препоръчва актът за изпълнение да бъде приет непосредствено след приемането на регламента;
- препоръчва да се гарантира, че тълкуването и използването на фондовете на равнището на държавите членки са съпоставими и че няма значителни разлики между държавите членки;
- подкрепя опростяването на изпълнението и административните процеси с цел по-ефективно използване на финансирането;
- оценява факта, че в предложението за регламент относно ЕФРР и Кохезионния фонд се предвижда и възможността за подпомагане на устойчивото градско развитие, като в тази рамка се включват стратегии за интегрирано градско и териториално развитие, съсредоточени върху устойчивото развитие и насочени към преодоляване на предизвикателствата в областта на околната среда, енергията и климата, справедливия преход към чиста, неутрална по отношение на климата и устойчива икономика, като се обръща особено внимание на жилищата, на бедността, на културното наследство и на оползотворяването на потенциала на цифровите технологии за целите на иновациите и енергийната ефективност.

ПРОГРАМИ „АГОРАЕС“ И „ПРАВОСЪДИЕ“

COM(2025) 463 final 2025/0255 COD

SOC/843

ЕИСК Докладчик: Ionuţ SIBIAN

04/12/2025

ЕИСК:

- приветства предложенията на Комисията за програмите „АгораЕС“ и „Правосъдие“ и настоятелно призовава Европейския парламент и Съвета да одобрят предложенията, без да се намалява предложеният финансов пакет;
- призовава за изрично признаване на застъпничеството като основна част от работата на организациите на гражданското общество (ОГО) и тяхната роля в изготвянето на политиките за укрепване на демокрацията и устойчивостта;
- препоръчва въвеждането на безвъзмездни средства за оперативни разходи във всички направления на „AgoraEU“, за да се укрепи институционалната издръжливост на ОГО и отправя искане за разширяване на безвъзмездните средства за оперативни разходи по програма „Правосъдие“, така че да обхванат организациите с нестопанска цел от общ европейски интерес;
- подкрепя запазването на финансовата подкрепа за трети страни чрез посреднически организации, за да се достигне до по-малки или местни групи, и призовава да се гарантира независимостта на посредниците и съответствието на тяхното управление с Хартата на основните права на ЕС като ключови критерии за допустимост при техния подбор. Отправя също така искане за яснота относно ставките на съфинансиране, като предлага до 100 % финансиране от ЕС за посредниците и крайните бенефициери, изпълняващи делегирани дейности;
- отбелязва необходимостта от адаптиране на мандата и ресурсите на бюра по програмата „Творческа Европа“, за да се подкрепи ефективно по-широкият обхват на „AgoraEC“ в секторите на културата, медиите и гражданското общество;
- призовава за гъвкавост и предпазни мерки (напр. индексация, корективни механизми) по отношение на еднократните суми и многогодишните безвъзмездни средства, за да се предотврати финансов натиск върху бенефициентите;
- приканва да се внесе яснота относно полезните взаимодействия между Европейския фонд за конкурентоспособност и направление на MEDIA+ на програмата „АгораЕС“; настоятелно призовава Комисията да свърже получателите на безвъзмездни средства и да разработи план за действие за привеждане в действие на разпоредбите относно комбинираното и кумулативното финансиране в двата регламента, включително съвместни покани за представяне на предложения, сътрудничество между генералните дирекции и мониторинг на изпълнението;
- препоръчва в програма „Правосъдие“ да се засили акцентът върху правата на жертвите и достъпа до правосъдие, включително финансиране за мрежи за подкрепа, обучение за практикуващи юристи и трансгранична правна помощ;
- призовава за преодоляване на дисбалансите във финансирането в рамките на ЕС, по-специално разделението Изток-Запад, в двете програми.
- изразява съжаление относно отпадането на работната група за граждански диалог от Регламента за „АгораЕС“ и настоятелно призовава за нейното възстановяване;
- подчертава, че въздействието на програмата зависи от подходяща национална инфраструктура и съфинансиране, и предлага да се обвърже достъпът до фондовете на ЕС със споделено управление с демонстрирането на подкрепа от страна на държавите членки за целите на „АгораЕС“ и „Правосъдие“.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕГЛАМЕНТ ОТНОСНО „ЕРАЗЪМ+“

COM(2025) 549 final 2025/0222 COD

SOC/842

ЕИСК Докладчици: Nicoletta MERLO, Katrīna LEITĀNE

22/01/2026

ЕИСК:

- изтъква необходимостта от ясна структура в рамките на програмата „Еразъм +“, която да гарантира ясно разграничение между компонентите на младежта, образованието и обучението и спорта, всеки от които да разполага със специфични действия и определения;
- призовава най-малко 15 % от общия бюджет да бъдат разпределени за младежта и поне 26,2 % — за професионално образование и обучение (ПОО);
- предупреждава да не се извършва преструктуриране, което би могло да понижи видимостта на ключовите действия, като се застъпва действие „Подкрепа за разработването на политики“ да бъде отделен компонент от „Сътрудничество между организациите и институциите“ с цел да се насърчат младежкото участие и демократичната ангажираност;
- подчертава значението на строгия мониторинг, основаното на участие управление и запазването на уникалната идентичност на Европейския корпус за солидарност, като същевременно се запази достъпността за младите хора с ограничени възможности;
- призовава за приобщаване извън границите на ЕС, продължаваща подкрепа за професионалната мобилност и целенасочено популяризиране сред групите в неравностойно положение, особено лицата, незаети с работа, учене или обучение;
- подчертава необходимостта от укрепване на социално-икономическото въздействие на „Еразъм +“ чрез приоритизиране на образователната мобилност, засилване на финансирането за ПОО и насърчаване на сътрудничеството между доставчиците на образование и
- пазара на труда като двигател на иновациите в областта на развитието на умения.

СЪЗДАВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД КАТО ЧАСТ ОТ ПЛАНА ЗА НАЦИОНАЛНО И РЕГИОНАЛНО ПАРТНЬОРСТВО

COM(2025) 558 final 2025/0239 COD

SOC/845

ЕИСК Докладчик: Nicoletta MERLO

22/01/2026

ЕИСК:

- призовава за увеличаване на социалните разходи в плановете за национално и регионално партньорство от 14 % на 20 % и за заделяне на най-малко 14 % за Европейския социален фонд (ЕСФ) с цел укрепване на социалното измерение на ЕС;
- настоява за запазване на отделната структура на ЕСФ чрез задължителни национални и регионални програми, за да се съхрани неговата добавена стойност;
- настоятелно призовава за значително опростяване на процедурите на ЕСФ и за по-силен административен капацитет за подобряване на достъпността и предоставянето на средства;
- призовава за заделяне на най-малко 1 % от ресурсите на ЕСФ за изграждане на капацитет за социалните партньори и организациите на гражданското общество както на регионално, така и на национално равнище;
- изисква съдържателно и непрекъснато участие на социалните партньори и гражданското общество, включително пълно право на глас в комитетите за мониторинг;
- отново потвърждава значението на многостепенното управление и прекия регионален ангажимент с Комисията за поддържане на силно териториално измерение на ЕСФ;
- подкрепя по-задълбоченото взаимно допълване между фондовете на ЕС, по-специално чрез стабилни подходи, включващи използване на множество фондове между ЕСФ и Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР);
- призовава за значителни инвестиции в образованието, обучението и ученето през целия живот, със силен акцент върху НТИМ (науки, технологии, инженерство и математика), екологичните и цифровите умения;
- отправя искане за отпускане на най-малко 20 % от средствата по ЕСФ за финансиране на прилагането на засилената гаранция за младежта и за подкрепа на качествената младежка заетостежта и за подкрепа на качествената младежка заетост;
- отправя искане за увеличаване от 25 % на 30 % на дела на инвестициите в социално приобщаване, намаляване на бедността и висококачествени социални услуги, включително грижите в общността и жилищата на достъпни цени;
- настоява за по-ясна и по-достъпна комуникация и информационни дейности по линия на ЕСФ, за да се гарантира, че гражданите и заинтересованите страни разбират наличните възможности.

ПОДКРЕПА ОТ СЪЮЗА ПО ОТНОШЕНИЕ НА УБЕЖИЩЕТО, МИГРАЦИЯТА И ИНТЕГРАЦИЯТА, ВЪТРЕШНАТА СИГУРНОСТ И ИНТЕГРИРАНОТО УПРАВЛЕНИЕ НА ГРАНИЦИТЕ И ОБЩАТА ВИЗОВА ПОЛИТИКА

COM(2025) 540 final 2025/0540 COD

SOC/844

ЕИСК Докладчик: José Antonio MORENO DÍAZ

19/02/2026

ЕИСК:

- подчертава спешната необходимост от създаване на имиграционна политика, която да осигурява законни, безопасни и ефективни канали за достъп до ЕС. Тази позиция е в съответствие с предишните му становища, в които ЕИСК изтъкна, че е важно да се гарантират законни пътища за влизане в ЕС, да се защитят основните права на мигрантите и да се подобри управлението на мобилността в рамките на ЕС;
- отбелязва, че трите регламента, взети заедно, разкриват структурна промяна на приоритетите на ЕС с подчертано преориентиране към контрола и сигурността. Силният акцент върху сигурността, както вътрешна, така и външна, обикновено е за сметка на мерките за подкрепа на интеграцията и приобщаването. ЕИСК подчертава, че миграционната политика не може да бъде сведена до подход, основан на сигурността;
- отбелязва, че за доброто функциониране на миграционната система, включително връщането, когато е приложимо и в пълно съответствие с правото на ЕС и международното право, е важно наличието на пълен набор от средства и инструменти за управление на законната и предотвратяване на незаконната миграция. Тяхното прилагане обаче трябва да бъде внимателно балансирано, като се зачитат основните права, по-специално правото на индивидуална защита;
- счита, че е от съществено значение да се подобрят механизмите за независим мониторинг на основните права и хуманитарните условия по границите чрез прозрачни механизми за докладване;
- счита, че трите регламента, приети заедно за периода 2028—2034 г., поставят силен акцент върху мерките за сигурност и възлагането на граничния контрол на външни изпълнители и пораждат опасения относно потенциалните рискове за основните права. От съществено значение е да се гарантира, че същевременно са защитени основните права на човека.

ОБЩА СЕЛСКОСТОПАНСКА ПОЛИТИКА (ОСП) СЛЕД 2027 Г.

COM(2025) 560 final 2025/0241 COD

NAT/960

ЕИСК Докладчици: Joe HEALY, Arnold PUECH d'ALISSAC

22/01/2026

ЕИСК:

- отхвърля предложението на Комисията. То няма насоченост, ясни цели или дългосрочна визия за селското стопанство на ЕС, а с него единствено се налага съществено съкращение на бюджета на ОСП;
- изтъква рисковете, свързани с инвестициите в селското стопанство и сближаването, които трябва да се конкурират за средства в новата бюджетна структура;
- призовава за увеличен, самостоятелен и специално заделен бюджет за ОСП, надлежно коригиран спрямо инфлацията и възстановен до равнище 0,5 % от БВП на ЕС. Това следва да включва по-амбициозно, предварително дефинирано разпределение на средствата за селските райони и стабилно разпределение на бюджетни средства за стратегии за обновяване на поколенията и мерки за целево подпомагане на новите млади участници и жените земеделски стопани;
- счита, че за директните плащания следва да има справедлива и разумна горна граница на отделен активен земеделски стопанин, като подкрепя задължителния праг от 100 000 EUR, предложен от Европейската комисия, и че Комисията не следва да дискриминира истински активните земеделски стопани поради напреднала възраст или пенсионен статус при разпределянето на директните плащания, а по-скоро следва да стимулира целенасочени финансови схеми за улесняване на прехвърлянето на собствеността на земеделските стопанства от по-възрастните земеделски стопани и пенсионираните земеделски стопани към младите земеделски стопани;
- подчертава, че е необходимо ОСП да бъде допълнена с принципа на еквивалентност на стандартите, като се признае, че европейските земеделски стопани спазват много по-високи екологични, социални и здравни стандарти от прилаганите в други държави;
- насърчава научнообоснованите опазващи климата и околната среда практики и устойчивите, холистични системи за производство, като например биологичното и регенеративното земеделие и други агроекологични системи, посредством мерки по доброволни инициативи с достатъчно финансиране;
- подкрепя укрепването на веригата на ЕС за доставки на храни по отношение на възстановяването на баланса на силите в нея, забраната на продажбите под себестойността, устойчивостта на кризи с по-добри и допълнителни инструменти за управление на кризи и схеми за застраховане срещу природни бедствия;
- признава колко е важно да се консолидират предварителните условия в социалната сфера и да се осигури ясна връзка с предложенията за ОСП. Нито едно земеделско стопанство не се освобождава от проверки и санкции, свързани с предварителните условия в социалната сфера, освен това налагането на административни глоби съгласно националното право не компрометира неговия интегритет.

ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ НА МЕХАНИЗМА ЗА ГРАЖДАНСКА ЗАЩИТА НА СЪЮЗА

COM(2025) 548 final 2025/0223 COD

NAT/962

ЕИСК Докладчик: Florian MARIN

03/12/2025

ЕИСК препоръчва:

- проявяване на по-голяма амбиция по отношение на действията за намаляване и предотвратяване на риска от бедствия, вместо съсредоточаване предимно върху капацитета за реагиране. Установяването на ефикасен и интегриран Механизъм за гражданска защита на Съюза (МГЗС) трябва да включва всеобхватна рамка за политики за намаляване на риска в целия ЕС, както и засилен акцент върху междусекторната и трансграничната превенция на бедствия, като всички те се прилагат в рамките на цялостна система за управление на риска;
- намаляване на административната тежест, премахване на припокриванията, модернизиране на неподходящите данни и системи за подкрепа, увеличаване на обучените човешки ресурси и инвестиране в оперативно съвместим капацитет въз основа на общи стандарти и пътеки за обучение, като същевременно се гарантират висококачествени условия на труд като предпоставки за укрепване на устойчивостта на обществото в рамките на подход към кризите, обхващащ цялото общество;
- по-добро предвиждане и разбиране на бедствията и кризите, като същевременно се отчита ролята на пропагандата и дезинформацията за засилването на социалния стрес;
- укрепване на МГЗС чрез допълнително финансиране, особено по отношение на уязвимите групи и региони, включително най-отдалечените региони и регионите в близост до война;
- осигуряване на съгласуваност с плановете за национално и регионално партньорство (планове за НПР), предложени за програмния период 2028—2034 г.;
- насърчаване на по-голямо взаимно допълване между съществуващите инструменти, като например Мерки за сигурността на Европа, Европейския корпус за солидарност и МГЗС;
- осигуряване на достатъчно и стабилно финансиране за професионалните пожарникари и здравния персонал, за да се поддържа ефективността и бързата реакция в рамките на МГЗС, като същевременно се засилва ролята на доброволците;
- МГЗС да се основава на гъвкавост, за да се зачита разнообразието от националните системи за управление на бедствия, като същевременно се гарантира трансгранично сътрудничество и координация за бърза и ефективна реакция при бедствия, които не познават граници, с пълноценното участие на организираното гражданско общество;
- адаптиране на правилата за възлагане на обществени поръчки, за да се гарантира бързо и ефективно предоставяне на критични доставки и услуги по време на криза;
- създаване на стандартизиран формуляр за докладване на бедствия, който да се използва от всички държави членки.

ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ НА РЕГЛАМЕНТА ЗА ОБЩАТА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПАЗАРИТЕ (ООП)

COM(2025) 553 final 2025/0237 COD

NAT/966

ЕИСК Докладчик: Felipe MEDINA

21/01/2026

ЕИСК:

- приветства предложените от Европейската комисия (ЕК) изменения в предложението COM(2025) 553 final за преразглеждане на общата организация на пазара (ООП);
- отбелязва наличието на несъответствие в предложените мерки, които, от една страна, са амбициозни и дават възможност на държавите членки (ДЧ) да добавят нови секторни интервенции, но от друга страна, предложеният бюджет, заделен за ОСП, е по-малък от настоящия бюджет и от държавите членки се изисква да съфинансират интервенции, като понастоящем не съществува такова изискване за плодовете и зеленчуците. Това може да застраши и функционирането на вътрешния пазар. Това може да застраши и функционирането на вътрешния пазар;
- признава усилията на ЕК за опростяване на различни аспекти от Регламента за ООП. Целта е да се улесни разбирането му и да се насърчи развитието и прилагането му, като по този начин се подобри функционирането на различните мерки с оглед подобряване на положението на земеделските стопани и други оператори по агрохранителната верига. Настоящите секторни интервенции ще продължат след края на текущия бюджетен период и че следователно съществува необходимост от преходни разпоредби;
- подчертава необходимостта от ясно признаване на съществения и стратегически характер на хранително-вкусовия сектор. Протоколите за действие при извънредни ситуации с цел реагиране при кризи и извънредни ситуации, които трябва да бъдат разработени от държавите членки, следва да включват този принцип, за да се гарантира, че публичните органи са задължени да улесняват действията на всички оператори в сектора по време на кризи. Това е от съществено значение, за да се гарантира продоволственото снабдяване по всяко време и да се спомогне за създаване на увереност у европейските граждани, като по този начин се предотвратят складирането на храни и свързаните проблеми за безопасността;
- отново подчертава необходимостта от прозрачност по отношение на състава на хранителните продукти и лесния достъп на потребителите до тази информация. Освен това ЕИСК признава положените усилия от страна на ЕК по отношение на наименованията на месните продукти, но предупреждава, че съществува риск някои мерки, насочени към защитата на конкретни производствени сектори, да окажат отрицателно въздействие върху други също толкова важни отрасли;
- изисква от ЕК да разреши използването на цялото конопено растение, включително цветовете, и да опрости контрола, като се даде приоритет на административните проверки и се намалят инспекциите на място. В съответствие с подкрепата на ЕИСК за ефективен, пропорционален и основан на данни регламент Комисията се приканва да преразгледа тези изменения и да приеме основан на риска подход, който позволява използването на листата и стъблата на конопа като фуражни суровини, при условие че те са извлечени от отговарящи на ОСП сортове (<0,3 % THC).

ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ НА ОБЩАТА ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА РИБАРСТВО

COM(2025) 559 final 2025/0235 COD

NAT/967

ЕИСК Докладчик: Francisco Javier GARAT PÉREZ

21/01/2026

ЕИСК:

- призовава за задължително и гарантирано отпускане на 6,1 милиарда евро за изпълнението на общата политика в областта на рибарството (ОПОР) в съответствие с настоящия бюджет за периода 2021—2027 г., за да се запази една от малкото изключителни компетентности на ЕС и да се избегне конкуренцията с други сектори. В специална глава следва да се разгледа рибарството, като се гарантират подходящи публични инвестиции и правна сигурност за операторите;
- изразява загриженост относно очевидното приоритизиране на постигането на целите на необвързващия Европейски пакт за океана, вместо да се даде приоритет на приноса за постигането на целите на ОПОР, която е целта, определена в Договора за функционирането на ЕС и Регламента за ОПОР;
- приветства предложението за засилване на съгласуваността и полезните взаимодействия със свързани инициативи и фондове, за да се избегне дублирането на усилия и да се увеличи максимално въздействието на публичните инвестиции. Въпреки това настоятелно призовава ЕК да гарантира, че правителствата правят необходимите инвестиции за постигане на целите на ОПОР;
- подчертава необходимостта от въвеждане на по-голяма гъвкавост в определението за дребномащабен крайбрежен риболов въз основа на критериите, установени от ФАО и регионалните организации за управление на рибарството (РОУР);
- посочва, че е наложително държавите членки да разработят планове и мерки за модернизиране и обновяване на корабите, насочени към подобряване на енергийната ефективност, безопасността на борда и условията на труд, без да се увеличава риболовният капацитет;
- приветства намерението на Европейската комисия (ЕК) да създаде опростена структура, без да определя предварително подробни мерки и правила за допустимост на равнището на ЕС по твърде предписателен начин. Комитетът настоятелно призовава държавите членки да запазят този дух на гъвкавост и опростяване при разработването на своите национални и регионални планове за партньорство (НЗКВР). Призовава и за създаване на насоки относно прилагането на принципа за ненанасяне на значителни вреди във всички сектори;
- изразява съгласието си с необходимостта от запазване на известна степен на гъвкавост при определянето на интензитета на помощта, за да се даде възможност на държавите членки да адаптират своите планове за НРП към специфичните характеристики на своите сектори и региони;
- приветства новото опростяване и формулировката относно операциите, които могат да получат публична помощ.

ФОНД ЗА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ

COM(2025) 555 final 2025/0555 COD

INT/1101

ЕИСК Докладчик: Milena ANGELOVA

03/12/2025

ЕИСК:

- подкрепя създаването на Европейския фонд за конкурентоспособност (ЕФК) като основа на следващия бюджет на ЕС и двигател на иновациите, издръжливостта и сигурността, като подчертава, че финансирането трябва да остане строго съгласувано с устойчивостта и социалната пазарна икономика на ЕС;
- призовава за основан на заслуги подбор на проекти в целия ЕС с ясни критерии като високи постижения, бъдеща ориентация и икономически потенциал. За да се предотврати контролирането на достъпа на национално равнище, ЕИСК настоятелно призовава за прозрачни процедури, равен достъп за кандидатите във всички държави членки и активно участие на социалните партньори и гражданското общество в управлението;
- препоръчва да се въведе „пазарен референдум“, който да изисква от проектите, стремящи се да получат значителни допълнителни средства от страна на ЕС, като например ВПОИ или други широкомащабни инвестиции, първо да мобилизират дял от частен капитал. Този механизъм за допитване до участниците на пазара би спомогнал за потвърждаване на качеството на проектите, намаляване на политизираните решения за финансиране и укрепване на връзката между публичната подкрепа и реалната конкурентоспособност;
- подчертава необходимостта от силни инструменти за оценка на риска и превенция, като се гарантира, че ресурсите на ЕФК се насочват само към проекти, които действително повишават конкурентоспособността на Европа, и се избягва повтарянето на предишни недостатъци в програмите на ЕС за финансиране;
- подчертава значението на подкрепата за МСП, регионалните и трансграничните екосистеми за иновации и инвестициите в умения и достоен труд, като същевременно се опростяват процедурите и се гарантира прозрачно, предвидимо и приобщаващо управление.

„ХОРИЗОНТ ЕВРОПА“

COM(2025) 543 final 2025/0543 COD

INT/1102

ЕИСК Докладчик: Christophe LEFÈVRE

22/01/2026

ЕИСК:

- счита, че индикативният бюджет в размер на 175 002 000 000 EUR, предложен за периода 2028—2034 г., е окуражителен и представлява силен сигнал в полза на високите постижения в научната област и целта за инвестиране в научните изследвания, иновациите (НИИ) и революционните технологии. ЕИСК препоръчва обаче този бюджет да служи само като минимална отправна точка за обсъжданията между Съвета и Европейския парламент;
- счита, че е наложително да се следи за засилване на мониторинга на използването на средствата и да се определи кои са демотивиращите фактори за използването им или факторите за неусвояване на средствата в някои държави;
- препоръчва да се запази и да се прилага правилно планираното съгласуване между „Хоризонт Европа“ и Европейския фонд за конкурентоспособност, по-специално между четирите направления на политиката на фонда и съответните дейности по стълб II „Конкурентоспособност„на „Хоризонт Европа“;
- препоръчва с цел да се подпомогне целият цикъл на иновации — от фундаменталните научни изследвания до пускането на пазара, процедурите за оценка и подборът на проектите да се основават не само на високите постижения в научната област, но и на допълнителни критерии за оценка за по-добро разбиране на търговското значение, въздействието върху промишлеността, както и приноса към европейската стратегическа автономност и конкурентоспособността на европейската промишленост;
- препоръчва да се запази четиригодишен мандат, който може да бъде подновен еднократно, за председателя на Европейския научноизследователски съвет (ЕНС), вместо да се намалява на две години;
- счита, че стълб I, посветен на научните изследвания и високите постижения в научната област в рамките на действията „Мария Склодовска-Кюри“ (ДМСК) съгласно член 9 от предложението за решение на Съвета относно „Хоризонт Европа“ и член 13 от предложението за регламент за създаване на Рамковата програма „Хоризонт Европа“, не трябва да бъде обект на никакви политически насоки, и препоръчва да се запази подход „от долу нагоре“ („насочване“), вместо предложения от Комисията подход „от горе надолу“;
- препоръчва да се подхожда възможно най-предпазливо към условието, предвидено в стълб IV „Европейско научноизследователско пространство“ от предложението за регламент, за заделяне на 3 % от БВП за финансиране на мерки за укрепване на капацитета от 2030 г. нататък, тъй като то поражда риск да бъдат засегнати бенефициерите от държавите с най-слаб капацитет за НИИ.

ПРОГРАМА „ЕДИНЕН ПАЗАР И МИТНИЦИ“ ЗА ПЕРИОДА 2028—2034 Г.

COM(2025) 590 final 2025/0590 COD

INT/1102

ЕИСК Докладчик: Vasco DE MELLO

21/01/2026

ЕИСК:

- счита, че въпросната програма следва правилната стратегия чрез осигуряването на мерки и подкрепа, насочени към увеличаване и подобряване на сътрудничеството между Комисията и държавите членки, както и между държавите членки, по въпроси, свързани с единния пазар, митническия съюз, данъчното облагане и усилията за борба с измамите;
- призовава Европейската комисия да насърчи държавите членки да укрепят човешките ресурси както на равнището на митниците, така и на равнището на данъчните служби, които събират мита и данъци, по-специално в държавите членки, които получават най-много стоки от Азия, и в частност по отношение на пратките, изпращани чрез цифрови платформи, намиращи се там;
- призовава опростяването на правилата на ЕС да бъде придружено в еднаква степен от законодателството на всяка държава членка, така че последните да не затрудняват гражданите или предприятията при прилагането на правилата;
- препоръчва цифровизацията на процедурите, които трябва да се извършват от гражданите и предприятията, да не бъде съпътствана от сложност и увеличаване на задълженията за докладване или други задължения за гражданите или предприятията;
- счита, че е важно да се подкрепят сдруженията на потребителите с оглед на тяхната ключова роля, както чрез структурите за разрешаване на потребителски спорове и за наблюдение на съответствието на продуктите в обращение на единния пазар, така и във връзка с въпроса за подобряване на финансовата грамотност.

МЕХАНИЗМЪТ ЗА СВЪРЗВАНЕ НА ЕВРОПА В ПЕРИОДА 2028 – 2034 Г.

COM(2025) 547 final 2025/0221 COD

TEN/859

ЕИСК Докладчици: Mateusz SZYMAŃSKI, Tomas ARVIDSSON

22/01/2026

ЕИСК:

- приветства признаването на нуждата от инвестиции, по-специално включването на спешната необходимост от укрепване на издръжливостта на ЕС и подобряване на сигурността. Комитетът настоява за увеличаване на финансирането по МСЕ III до най-малко 100 милиарда евро;
- счита, че е целесъобразно през следващия програмен период да се включат инвестиции, които надхвърлят границите на ЕС, чрез разширяване на коридорите на TEN-T към страните кандидатки;
- подчертава, че за да се гарантира териториалното сближаване и пълноценното използване на единния пазар, програмата следва да даде приоритет на инвестициите в региони със значителни пропуски в инфраструктурата, да подкрепя проекти, насочени към гарантиране на критичната инфраструктура и участъците с недостатъчен капацитет, по-специално в държавите — бенефициери по линия на политиката на сближаване, и регионите, граничещи с Русия и Беларус, които са открито враждебни към държавите от ЕС;
- смята, че инвестициите, осъществявани в рамките на една държава членка, не следва да бъдат напълно изключени, когато тези инвестиции отговарят на нуждите и целите на МСЕ и са значителни за TEN-T и TEN-E;
- предлага да се заделят средства, за да се даде възможност за завършване на проекта МСЕ и да се уточни на кои проекти ще бъде даден приоритет. Критериите за финансиране следва да бъдат обвързани със социални и екологични критерии и да гарантират европейска добавена стойност;
- настоява за въвеждането на процедури за средносрочна и последваща оценка на разходите, изпълнявани чрез МСЕ, както и на правилата за мониторинг на МСЕ. Необходимо е опростяване на процеса на кандидатстване и ускоряване на изплащането на средствата с цел ускоряване на изпълнението на инвестициите.

РАМКА НА ЕС ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ РАЗХОДИ И ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

COM(2025) 545 final 2025/0545 COD

ECO/698

ЕИСК Докладчици: Konstantinos DIAMANTOUROS, Dominika BIEGON

18/06/2026

ЕИСК:

- подкрепя инициативата за създаване на единен и съгласуван набор от показатели за крайните продукти и за резултатите в цялата многогодишна финансова рамка (МФР), за хармонизиране на прилагането на хоризонталните принципи, за въвеждане на единен годишен доклад за управлението и изпълнението и за създаване на единен портал за цялата информация, свързана с МФР;
- посочва, че Регламентът за изпълнението косвено определя обхвата на допустимите програми въз основа на предварителна оценка, като отпускането на средства от ЕС е свързано с постигането на ключови етапи и цели, които трябва да бъдат определени чрез показатели за крайните продукти и за резултатите. По този начин рамката придобива силно политическо естество;
- подчертава, че когато плащанията зависят от ключови етапи и цели, често е трудно да се измерят своевременно резултатите, особено за социалните интервенции. Поради това предлага в рамката за изпълнението да се въведе възможност за отказ от участие: публичните органи следва да могат или да прилагат финансиране, основано на разходите, при изпълнението на плановете за НРП в случай на обективни трудности при събирането и измерването на данни, или да допълват количественото отчитане с качествени показатели;
- призовава за усилия за насърчаване на видимостта на разходите, свързани с биологичното разнообразие, в рамките на по-широката цел в областта на околната среда;
- препоръчва да се гарантира прозрачно, предвидимо и пропорционално прилагане на принципа за ненанасяне на значителни вреди в целия бюджет на ЕС. Принципът следва да се прилага последователно във всички програми и да бъде подкрепен от ясно определение на това какво представлява значителна вреда. Той следва да се прилага пропорционално на действителните рискове от дадена инициатива за целите, които той защитава. При това пропорционално използване следва да се избягва неоправдано санкциониране на дейности, които, когато се извършват в рамките на ЕС, вече са значително по-благоприятни за климата и околната среда от сравними дейности другаде, като по този начин се намалява рискът от преместване на инвестиции в юрисдикции с по-ниски стандарти. Освен това при прилагането на принципа за ненанасяне на значителни вреди следва да се вземат предвид размерът и капацитетът на бенефициерите, като се отчита, че по-малките субекти може да са изправени пред по-големи предизвикателства при изпълнението на изискванията за докладване. И накрая, ЕИСК счита, че освобождаването на отбраната от принципа за ненанасяне на значителни вреди следва да бъде целенасочено и да не позволява широко освобождаване на дейностите под прикритието на двойно предназначение;
- настоятелно призовава финансирането, отчетено в рамките на квотата за социални инвестиции, да продължи да бъде съсредоточено върху основните цели на Европейския социален фонд (ЕСФ);

- счита, че член 6 от Регламента за изпълнението трябва да бъде укрепен, за да се гарантира, че когато е осъществимо, целесъобразно и в съответствие със секторните разпоредби, финансираните от ЕС програми и дейности допринасят за създаването и запазването на качествени работни места чрез пропорционални предварителни условия в социалната сфера, и препоръчва годишно докладване относно качеството на работните места;

- препоръчва да се определят количествени и качествени показатели за измерване на ангажираността на организираното гражданско общество и социалните партньори — от етапа на проектирането до етапа на изпълнението, което в контекста на плановете за НРП ще увеличи ефективността, пълноценността, изпълнимостта и измеримостта на принципа на партньорство.

- посочва, че от организациите на гражданското общество и социалните партньори се очаква да използват показателите от Регламента за изпълнението, за да превърнат политиката в местна стратегия. Поради това ЕИСК препоръчва съзаконодателите да увеличат техническата помощ;

- подкрепя интегрирането на принципа на равенство между половете в рамката за изпълнението като хоризонтален принцип;

- предлага някои промени в ПРИЛОЖЕНИЕ I към предложението на Комисията „Области на интервенция и показатели“, които могат да бъдат разгледани в приложението към настоящото становище на ЕИСК.

Европейски икономически и социален комитет

Rue Belliard/Belliardstraat 99
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
eesc.europa.eu

Printed by the EESC-CoR Printing and Distribution Unit, Belgium

EESC-2026-37-BG

© Европейски съюз, 2026 г.
Възпроизвеждането е разрешено при посочване на източника.

Print:
QE-01-26-017-BG-C
ISBN 978-92-830-7199-0
doi:10.2864/2345317

PDF:
QE-01-26-017-BG-N
ISBN 978-92-830-7198-3
doi:10.2864/2264388

@european-economic-social-committee
@eu_civilsociety
@EuropeanEconomicAndSocialCommittee
@EU_EESC
@eesc.bsky.social

Служба за публикации на Европейския съюз

BG